

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Ващенко С.В.

старший викладач,

Житомирський національний агроекологічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ БЛОГІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У НЕМОВНОМУ ВНЗ

Нагальною проблемою модернізації вищої освіти є застосування в навчальному процесі технологій, застосунків та сервісів, популярних серед студентів у щоденній діяльності. Одним із найперспективніших феноменів сучасного життя з огляду на освітній потенціал є блоги. Питання наукового обґрунтування навчання за допомогою блог-технології розглядалися такими вченими як Л.К. Бах, Дж. Блох, Р. Блад, В. Річардсон, А.В. Філатова, П.В. Сисоєв та М.Н. Євстигнєєв, Т.Ю. Павельєва. Проте загалом у сучасній вітчизняній науці питання застосування блогів у процесів навчання іноземної мови досі залишається недостатньо дослідженим. Актуальною є проблема впровадження роботи в блозі в навчальний процес ВНЗ та розробка відповідних технологій вивчення іноземної мови студентами немовних спеціальностей.

Блог – це персональна веб-сторінка у вигляді щоденника або журналу, де записи відображаються у зворотному хронологічному порядку [1, с. 20]. Блог може виконувати комунікативну, розважальну функцію, функцію самопрезентації, створення соціальних зв'язків, функцію саморозвитку або рефлексії, психотерапевтичну функцію. Маючи велике значення для особистісного розвитку як такий, блог може бути потужним джерелом мотивації до вивчення іноземної мови, за умови правильної організації навчального процесу.

Загалом навчання іноземних мов за допомогою блогу виглядає так: студенти самостійно створюють та редагують власний контент, а також використовують, оцінюють, коментують та редагують контент інших студентів. Блоги можуть підтримуватися одним студентом (студентський блог) або групою студентів разом із викладачем (аудиторний блог). Окремо розглядається блог викладача іноземних мов, де розташовуються програми навчального курсу, дидактичні матеріали, завдання тощо.

За результатами досліджень Бецько О.С., в результаті застосування блогів для навчання іноземної мови студенти зазначають удосконалення навичок письма (93,7%), вільного висловлення думок (90,5%), більш творчий підхід до виконання письмових завдань (89,3%), підвищення впевненості в собі (91,6%) [1, с. 26]. До переваг блогів належать, зокрема, такі:

– Наявність реального адресата та зворотний зв'язок. Традиційні творчі та письмові роботи не забезпечують належний рівень мотивації та відповідальності студентів, адже єдиним читачем є викладач. Блоги студентів

читають одногрупники, і потенційно – інші особи поза межами навчального закладу, навіть носії мови. Тому студенти більш свідомо ставляться до створення текстів, їх зовнішнього вигляду, змісту тощо.

– Особисте значення. Студенти керують процесом навчання, здійснюють активний пошук інформації, пишуть про проблеми, які є важливими особисто для них. Від абстрактної мети володіння іноземною мовою для подальшого працевлаштування студенти застосовують іноземну мову для самореалізації, висловлення своїх думок, самопізнання та спілкування.

– Активне читання. Для розробки власного блогу студенти вивчають інформацію та матеріали на блогах одногрупників, а також автентичні джерела іноземною мовою. Таке читання має особисту, а не навчальну мету в порівнянні з традиційними текстами для читання, а тому є більш продуктивним та усвідомленим.

Проте застосування блогів у процесі навчання іноземної мови має свої недоліки, або завдання, які необхідно вирішити. Так, Дж. Холл зазначає, що з часом студенти втрачають інтерес до блогів, і виконують завдання виключно заради отримання оцінки, знижується активність студентів у написанні коментарів, блоги деяких студентів ігноруються іншими, не всі студенти мають доступ до мережі Інтернет і власний комп'ютер [2, с. 110].

Ми погоджуємося із Болтак І.С., яка зазначає, що будь-яка технологія навчання «потребує кропіткої та ретельної підготовки і подальшої праці» [3]. Необхідно розробити принципи організації навчання та впровадження блог-технології в навчальний процес, щоб зробити її успішною, ефективною та результативною.

Отже, розглянемо основні етапи впровадження блог-технології в навчальний процес у немовному ВНЗ. Першим етапом є організація роботи з блогом викладача. На цьому етапі студенти знайомляться з можливостями блогів у ролі користувачів, читачів. Вони шукають та користуються різноманітними ресурсами, розташованими на блозі викладача, і набувають розуміння того, як та з якою метою функціонують блоги. Дослідники виділяють такі матеріали, які повинні розташовуватися на блозі викладача: програма курсу на тиждень, місяць, семестр; домашні завдання; матеріал, пройдений на конкретному занятті; рекомендовані джерела для додаткового вивчення; посилання на додаткові інформаційно-довідкові інтернет-ресурси; посилання на навчальні інтернет-ресурси; посилання на онлайн тести для самостійної роботи.

Проте такий підхід до ведення блогу викладача ми вважаємо недостатньо продуктивним, занадто формальним, адже він не покликаний мотивувати студентів, створювати ситуації для спілкування. Необхідно розробити новий підхід до ведення викладацького блогу на базі успішних блогів вчителів та викладачів, які не є формальними за своєю сутністю.

Матеріали для розташування на блозі: відео-пояснення основних граматичних тем; тести, завдання до граматичних тем, створені в HotPotatoes; тести, завдання, розробки до навчальних текстів – як програмних, так і додаткових; проектні завдання із розробками: презентація, текстові файли для розподілу обов'язків студентів, графіки виконання завдань, оцінювання проміжних та остаточних результатів, приклади кінцевого продукту тощо; відео та подкасти на професійну тематику з детальними методичними

розробками для самостійної роботи студентів; жарти іноземною мовою; інфографіка для пояснення граматичного матеріалу, введення лексики, опанування тем на професійну тематику; опитування для студентів стосовно вивчення іноземної мови, навчання в університеті, тести особистості іноземною мовою тощо; портфоліо найкращих творчих робіт студентів; власне журнал рефлексії викладача стосовно навчання іноземної мови у немовному ВНЗ тощо.

Другий етап впровадження блог-технології – ведення аудиторного блогу групою студентів за підтримки викладача. Теми та публікації повинні бути цікавими для студентів, вони повинні шукати та створювати статті та інфографіку, завантажувати та коментувати фото самостійно, з мінімальним керівництвом викладача. Теми, на які можуть писати в блозі студенти, пропонуються викладачем, який також заохочує студентів писати на вільну тематику.

Групи публікацій за змістом: а) вивчення іноземної мови; б) публікації розважального характеру (жарти, інфографіка, тести, опитувальники); в) публікації про студентське життя; г) країнознавчі публікації для гостей міста та країни; д) публікації на фахові теми тощо.

Групи публікацій за авторством: а) одноосібні; б) колективні; в) публікації інших авторів з посиланням на джерело тощо.

Вимоги до організації роботи студентів над аудиторним блогом:

1. Визначення завдань. Наприклад, студент за семестр повинен зробити ___ публікацій різного змісту на теми ___, з яких ___ – власні, а ___ – інших авторів із посиланням. Студент повинен залишити коментарі до ___ публікацій інших студентів. Таке завдання є складним на першому етапі, тому викладач повинен надавати допомогу студентам, приклади публікацій, які відповідають його вимогам, надавати підтримку з перекладу існуючих текстів, або організувати надання такої допомоги іншими студентами. Всі коментарі стосовно того, як створювати публікації, студенти також публікують в розділі «Створення блог-публікацій».

2. Визначення критеріїв для оцінювання результатів. Студенти повинні розуміти, як буде оцінюватися їхня діяльність з ведення блогів. Оцінюється кількість публікацій, кількість коментарів, якість публікацій оцінюється іншими студентами, застосування мультимедійних засобів, гумор тощо.

На третьому етапі впровадження блог-технології вивчення іноземної мови студенти ведуть персональні блоги самостійно, де публікують нову інформацію з іноземної мови, засвоєну за день / тиждень, власні роздуми, новини з життя та публікації на теми, які цікавлять студентів. Необхідно також забезпечити відвідування студентами блогів один одного, адже це забезпечує зворотний зв'язок, читацьку аудиторію і підвищує мотивацію до подальшої роботи над блогом та вдосконалення навичок письма та діалогічного письмового мовлення.

Отже ми розглянули план впровадження блог-технології навчання іноземної мови у немовному ВНЗ. Технологія передбачає формування навичок аудіювання, збагачення лексичного запасу, формування і вдосконалення навичок читання, говоріння, письма тощо.

Список використаних джерел:

1. Бецько О.С. Автономізуюча та мотиваційна роль веб блогів у формуванні та розвитку навичок писемного мовлення в контексті підвищення ефективності мовного навчання студентів вищих навчальних закладів / О.С. Бецько // Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. – 2011. – № 21(232), Ч. I, 2011. – С. 19-28.
2. Синявська А. Використання інтернет-ресурсу – Блогів – при навчанні письма англійською мовою / Алла Синявська // Педагогіка і психологія професійної освіти. – Львів, 2013. – № 2. – С. 108–113.
3. Болтак І.С. Блог як перший крок до електронної дистанційної освіти [Електронний ресурс] / Ірина Степанівна Болтак – Режим доступу до ресурсу: <http://dorobok.edu.vn.ua/article/pdf/1437>

Ганусовська І.В.

*викладач вищої категорії, викладач методист,
Вище професійне училище № 25 міста Києва*

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ІНТЕРНЕТ-ЗАЛЕЖНОСТІ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

Головною передумовою виникнення інтернет-залежності в розвинутих країнах стала доступність і різноманітність мережевих комп'ютерних ігор, які нині доволі популярні. Ще у 2009 році на конференції «Интернет и современное общество» у Санкт-Петербурзі говорили, що для 70% інтернет-користувачів комп'ютерні ігри є однією з головних цілей використання Інтернету. До речі, азіатські інтернет-залежні користувачі на 10 років молодші за тих, що проживають на Заході, а наймолодшими вважаються китайські підлітки (8-10 років).

Досить довго китайська влада не помічала проблеми, але після збільшення кількості прогулів у навчальних закладах та стрімкого росту злочинності серед підлітків, в ситуацію втрутилась держава. Для початку вона ініціювала проведення наукових досліджень та розробила шляхи подолання цієї недуги. Втілення в життя комплексу технічних, психологічних, реабілітаційних, медикаментозних методів, стало вагомим фактором, що привертає увагу багатьох країн світу.

Проте не всі методи «лікування» є гуманними. Організовані трудові табори, які мали на меті поєднати психологічну та терапевтичну допомогу із військовими іграми та суворою дисципліною, фактично виявилися закритими військово-спортивними таборами, де практикувалася армійська муштра, що передбачала насильство в разі непокори інструкторам, виснажлива праця та відсутність вільного часу.

Більш гуманне ставлення до інтернет-залежних виявила Корея, яка з метою збереження психічного здоров'я молоді заборонила підліткам відвідувати інтернет-кафе та поклала контроль за виконанням цього наказу на сили поліції.

Така ситуація обумовлена різким стрибком у розвитку нової хвороби під назвою «цифрове недоумство». У групі ризику – молодь, яка не може обійтися без Інтернету та електронних пристроїв, молоді люди перестають логічно